

Krope doma, tam čer žeblje kujejo in se še noben Neme ni naselu, kar svet stoji.

Zdaj be pa kdo barov: koko v Teržičo devajo, alj kaže bolj na nemško alj na kransko, alj če kdo rajše voče, sovenje? Šoštarje, to so jedro praveh Teržčanov. Mojster reže leder, otroce po tleh popajo kosce na stare cunje in pvahte; kselje pa šivajo čevlje toko hitro, de naj menj jih more vsak pet parov na dan vkep zveče, pa vsak še dva, tri pare perdene; žene pa deklji pa narejene čevlje še foksajo, mende dergod pravjo, de jih robjo, zraven pa tače fokse in norce brijejo, de je za popokate; časeh pa se tud kak otrok ihta, če jo dobi s knefstro. An tak šoštaršče kselj je kdaj imu pet krajcerjov na dan; za to so mo rekle „fimfar“, pet je po nemško „fünf“. Ta pregovor je tud dergod v navade; če kdo mav ima v varžato, mo pravjo, de je „fimfar“. Pa vender je v Teržičo več ket sedemdeset šoštaršček mojstrov; an sam vsak teden pošlje po 600 parov čevljev na Trole; to je tud nekaj!

Potlej pa kovače. Kako v fežinah se mehove napenjajo, k jeh kovo gone, pa voglje gorí, in se železo bele; zdej šine cajnajo, zdaj v kosce sekajo, pa spet vkep varé; zdej spet kosé pratajo pod kvadvam in ravnajo, v geft pomakvajo, farbajo in kalé. Pa Teržišče kosé so zdej kej dobre; časeh jeh še na Kranščem niso rade jmele; so se zberale le Korošče, in Teržišče kose so šle belj na tuje, naj belj na Hrovaško in na Vaško; zdaj pa še Korošče sojem kosam teržišče znamnja gor devajo, — tako so se Teržčane zbrihtale pa skunštvale. Zram kosá devajo tude serpe, opate, matiče pa ščire; toko pa tud doste gnarja v Teržeč pride.

Zdej pa ledrarje. To so možje, ke strojijo fentleder; več veličeh jam imajo, vsaka derži po pedeset in več teščeh kož, k se v konopro pacajo; vstrojen fentleder gre na vse kraje, naj bolj na Terst. Strojijo pa tude čer leder, za kterege kože v čisvo pokvadajo; devajo pa še pisane kožce, erdeče, zelene, fijolnaste, ermene, naj belj pa zdej černe, za kofčarje in puhpintarje. Na vem vsega na drobno povedate, kaj je z vsako kožo opravte; koko se striže, v apno moči, šveba, v jame v konopro alj v čisvo namakje, stroje, farba in curihtata. Jemnasta! zdej me je pa nekej v glavo padvo; fentleder, curihtata, pacate, alj niso to nemšče besede? Ovbe, provbe! Jest sem otu povedate, de v Teržičo vse po kransko devajo; zdej me bo pa kmav kdo reku: Viš, de ste Terščane Cimbre? Kovače pratajo, ledrarje curihtajo; to so pač naj staršeh teržišček rodovin antverharje; Poljce so že od starega časa jmele fežine v Teržičo; Poljače so sami ledrarje, samo aden je strašno bogat ferbar; kovače so pa imele fežine, k je voda še čez pvac tekva, kje še stare Teržeč pod Ibeljam stav. Zdej pa na vem, kaj be reku; to je res pekvata reč, de se v Teržičo toko špraha meša, de morjo čoveka za norca jmete, bode že prov alj ne.

Še od štrikarjev be biv rad kej povedov, če me kdo spet ne bo Cimbrov v oči metov. Per štrikarjev se narejajo vovnate štumfe, rokovice, goljufe, fuzekelne. Za to fanj bvago nucajo nemško vovno, za to srednje in za verdnar pa koroško; obojo je treba na več sort zberate. Volna se prede zunej na hmeteh, štumfe pa se štrikajo po Teržičo; vsaka žena alj pa dekelč zna to devo, in fletno je vidte, kako se per nas vse rocé majejo, in jeh obeden pod pazdho ne derži križem. Štumfe še potlej valjajo z žajfo, farbajo na škervat, na bat, na silberforb, na zelenkasto, pvavo bvago pa farbajo še v kosmeh; potlej štumfe še krocajo, šerajo in curihtajo, in potem gredo po svetu na prode, k so sfertegvane. Jemnasta! zdej sem jo pa spet zapadu! Štemf, štrikate, farbate, silberforb, krocata, šerati, fertegvate, to so same nemšče spačene besede. Pa zato še nisem Cimber; štumfe farbate, sem slišov, je an Neme učiv, k je umru majhno pred vognjam, k je biv anajstga leta; tiste Neme, na vem, koko be mo reku, tiste je toljko nemšne v našo špraho perpravu po štumfeh.

Druje antverharje pa tude kselje poberajo z nemščeh krajov, potlej pa tiste vso besedo zbrogajo. De be nas že vender! če vočmo bite Nemce, govorimo vse nemško; če vočmo bite Krance, govorimo vse kransko; se vé, de nas naša kefcija pelje na vse strani, de mormo tud nemško špraho znate; pa saj doma ni treba tistga ričeta, alj tiste godlje, k ješprenj in feržov, kri in kašo vkep meša!

Še ana me je v gvale; ta pa na zadene špraše, ampak ano jed, ke je pa večdev za preč vreče, namreč — kljune. Kljunov ničer ne jedo, tudi v Teržiče ne, ampak če je kej mesa od kljuna dol po žvoto. Pute, pa kapune, pa pišeta povsod rade jedo, samo de jeh je kej. Ankat sem biv v Kranjo, ravno v pondeljek; anga perjatva je biv ravno god. Viš, me prave, Teržčane so pa dans vse kljune pokepile; za nas ni nič ostavo. Čaki, prave po tem, popolne bomo imele mav južne; prov, mo rečem, bom pa počakov za perjaznoste voljo. Kaj smo jmele za južno? ana skleda pohaneh pišet je peršva na mizo. Viš, sem reku, ti vežnik ti! Teržčane še niso vseh kljunov pokepile, še vam jeh je Krancam doste ostavo.

Res, res, tujce na vedo, kaj je prava teržiška jed, pa prava teržiška pijača. Beržole, s kastrunovga debelga mesa narejene, v koze s šetrajam tenstane, to je ta prava teržiška rihta za božičvanje in mešelvanje. Beržanko so res časeh pile, pa ne toljko z mesam; beržanka pa bev kreh, so rekle, je dobro vkep. Dergač so Ipavca pile alj pa Marvenj; zdej pa beržanče ni vohko dobiti, išejo pa še Štajerca alj pa Estrajharja. Be menu kdo, de Teržčane nimamo možgan v gvale, pa žmaha v usteh. Važ je to!

Ovbe, zdej je pa doste; menem, de Cimber vender še nisem, če glih je moj dešček nemško znov, moj oča pa niso znale, in mate tude ne. Teržeč se po pravice imenuje najpridniše obertniške kraj na Kranskem. Obertniku in kepcu pa petica največ veljá. Povejte mi: kelk gnarov pride iz „Reicha“ v Teržič? Naša železnina, jekvovina, štumfarija in kotonarija gré le na Iblano, Zagrob, Terst — tisti „Voterlund“ na bára za nas; pa nas je tudi v tursče in marsktere druge vojske same pustu. Zato ostanimo, koker nas je Boh ustvaru, da nas na bo tista „pekvata krača“ po nosu kavsala.

Muhe mladega Napoleončka.

Une dni je hotla francozka cesarica svojega sinka peljati na sprehod. Ker je bilo posebno lepo in prijetno vreme, ukaže, naj se napreže odprta kočija; al mladi prinček se temu ustavlja in hoče imeti zaprt voz. Ker pa so cesarica in dvornice le svoje trdile, zavpije mladi Napoleonček: „Je že prav! pa povem vam, namesti da bi se ljudem po mestu peljaje smehljal in jih pozdravljal, jim bom pa — jezik kazal“. — V strahu, da bi mali svojoglavnež res kaj tacega ne naredil, mu pustijo veljati njegovo trmo in peljal se je v zaprti kočii na sprehod.

Po „Volksfr.“ Jos. Levičnik.

Dopisi.

Iz Maribora 7. apr. — I — Veseli smo prejeli naš novi časnik: „Correspondent für Untersteiermark“. „Pa“ — mi utegne kdo v besedo seči — „časnik je nemšk, tedaj nova butara na rame slovenstva“. Odgovarjam na to, da si smemo radi biti, da le politični ni, — bržej ko ne naš nasprotnik. Gotovo nas zaupanje, ktero na-nj stavimo, ukani ne bo; tega nam je porok ime gospoda Janžiča, ki ga vredeje. On ne bo le samo prida nemške „kulture“ iskal kakor „Tagespošta“, tudi nam Slovencom bo pravičen, in iz vsakega koticá spise rad sprejemal. Sostavke o srenjskih in domačih zadevah, o kupčii, obrtnosti, o napredku kmotovanja itd. — o celem praktičnem življenju bo prinašal. Pa tudi narodno blago, pripovedke, slike iz ljudskega živ-